શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

શત્રુંજય એકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી જૈન મંદિર, સ્ટેશન રોડ, ચાળીસગામ - ૪૨૪ ૧૦૧.

સમ્યગ્જ્ઞાન પ્રવેશિકા

Answer - Sheet

અભ્યાસક્રમ ક્રં :

◆◆◆ અભ્યાસક્રમ જવાબ પત્ર ◆◆◆

એનરોલમેન્ટ નંબર

C

ગામ ____________________

વિદ્યાર્થીનું નામ ____________________

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા

(૧)	ધર્મભ્રષ્ટ
(૨)	પ્રકૃતિબંધ
(૩)	સમાન
(૪)	કુબુદ્ધિ
(૫)	ગુરુવંદન
(૬)	આભુષણો
(૭)	મહેન્દ્ર
(૮)	દીર્ઘદર્શી
(૯)	ધ્યાન
(૧૦)	મલિન
(૧૧)	પહોળાઈ
(૧૨)	વેદનીય
(૧૩)	શોભન
(૧૪)	કુંડલ
(૧૫)	નિર્જરા
(૧૬)	પરિજ્ઞાન
(૧૭)	ભંભલા
(૧૮)	અપ્રમાદી
(૧૯)	અવિનય
(૨૦)	તપ.

પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં

(૧)	કાયક્લેશ
(૨)	દેશકથા
(૩)	ચૌદ રાજલોક
(૪)	અંતરાય
(૫)	ગુરુસ્થાપના/પંચેન્દ્રિય
(૬)	તીર્થ સિદ્ધ
(૭)	જૈનેન્દ્ર વ્યાકરણ
(૮)	પ્રમાદ
(૯)	સુપાર્શ્વ
(૧૦)	મનઃપર્યવજ્ઞાન
(૧૧)	રાગ
(૧૨)	વાત
(૧૩)	સુકાળ
(૧૪)	આહારનો ત્યાગ
(૧૫)	આભ્યંતર તપ.
(૫)	સંક્ષેપમાં
(૬)	સ્વાધ્યાય
(૭)	લંબાઈ
(૮)	ચારિત્ર
(૯)	ઉંચાઈ
(૧૦)	હીન
(૧૧)	સંગ્રહ/સમુદાય
(૧૨)	કુંભાર
(૧૩)	અપ્રીતિભાવ
(૧૪)	સાધુ
(૧૫)	યોજન
(૧૬)	સ્થિતિ
(૧૭)	બારસ
(૧૮)	બ્રહ્મચર્યની
(૧૯)	ખડ્ગ
(૨૦)	રત્નપ્રભા

પ્રશ્ન-૩ શબ્દનો અર્થ

(૧)	મસ્તકે
(૨)	તપ
(૩)	સ્વભાવ
(૪)	તથા

પ્રશ્ન-૪ જોડકાં જોડો

(૧)	4	(૬)	9
(૨)	6	(૭)	૨
(૩)	7	(૮)	10
(૪)	8	(૯)	1
(૫)	3	(૧૦)	5

પ્રશ્ન-૫ સંખ્યામાં જવાબ

(૧)	૬
(૨)	33
(૩)	4
(૪)	૨
(૫)	14
(૬)	36
(૭)	56
(૮)	15
(૯)	9 (હિન્દી-28)
(૧૦)	18

	પ્રશ્ન-૬ ✓ કે ×		પ્રશ્ન-૭ આ વાક્ય ક્યા પાને છે તે નંબર
(૧)	×	(૧)	૧૨
(૨)	✓	(૨)	૨૪
(૩)	×	(૩)	૭
(૪)	×	(૪)	૧૫
(૫)	×	(૫)	૬
(૬)	✓	(૬)	૧૦
(૭)	✓	(૭)	૨૨
(૮)	×	(૮)	૨
(૯)	✓	(૯)	૧૬
(૧૦)	✓	(૧૦)	૮

પ્રશ્ન ૧-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૨-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૩-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૪-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૫-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૬-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૭-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૮-મેળવેલ ગુણ	=	કુલ ગુણ

રીમાર્ક ____________________ તપાસનારની સહી ____________________

પ્રશ્ન - ૮ તમારી ભાષા માં સમજાવો.

~~[illegible]~~ - ૦

૧. રસબંધ — કાર્મણ વર્ગણા આત્માસાથે ક્ષીર-નીરની જેમ એકમેક થઈ જઈને કર્મસ્વરૂપે ચોંટે છે તેને બંધ કહેવાય છે. કર્મ પુદ્ગલના શુભ-અશુભ રસનું તીવ્રમંદપણું તે રસબંધ. મોદકના દૃષ્ટાંતથી સમજાવ્યુ છે. મોદકમાં ગળપણ હોવાથી સામાન્યતાથી મોદક ગળ્યા જ કહેવાય છતાં દરેક મોદકની મિઠાસમાં તરતમતા હોય છે. મેથીના મોદક કડવા હોયછે. એની કડવાસમાં પણ ઓછા અધિકપણું હોય. તેવીજ રીતે આત્માની સાથે જોડાતા શુભ-અશુભ કર્મના રસમાં તરતમતા હોય છે. કર્મબંધ વખતે રસમાં મંદતા, તીવ્રતા, તીવ્રતરતા, તીવ્રતમતા જોવા મળે છે તેને રસબંધ કહેવાય છે.

૨. રાજકથા — જે કથાકરવાથી -- સાંભળવાથી મન કલુષિત થાય આત્માકર્મથી ભારે થાય એવી આત્માનું એકાંતે અહિત કરનારી કથા તે વિકથા છે એ ચાર પ્રકારની છે એમાં એક રાજકથા છે. — આપણો રાજા શત્રુ સામે લડવા સમર્થ નથી. ફલાણા રાજાને તો મારવું જ જોઈએ, ફલાણા રાજાની જીત થવી જોઈએ બે રાજાઓનો યુદ્ધ થયું સારૂં થયુ - એ રાજાના તો આવાજ હાલ થવા જોઈએ, આ રાજાને તો રાજ કરતાં જ નથી આવડતુ -- આને કાંઈ રાજા કહેવાય, આ રાજા તો દુષ્ટ છે -- જલ્દી મરીજાયતો સારૂં આ રાજા સારૂં છે લાંબો સમય રાજ કરે તો સારૂં આવું બોલવું રાજકથા છે.

૩. ગુરુક્ષમાપના સૂત્ર — હે ભગવાન! ઈચ્છાપૂર્વક આપ મને આદેશ આપો, હું દિવસની અંદર થયેલા અપરાધને ખમાવવા માટે તત્પર છુ --- ખમાવો -- આપની આજ્ઞા પ્રમાણે હું એજ ઈચ્છું છું. જે કાંઈ અપ્રીતિભાવ કે વિશેષ અપ્રીતિભાવ ઉપજાવ્યો હોય; ભોજન, પાણી, વિનય, ગુરુસેવા એકવાર બોલવાને વિષે, વારંવાર બોલવાને વિષે, ગુરુથી ઉંચા આસને બેસવાને, ગુરુથી સમાન આસને બેસવાને, ગુરુ બોલતા હોય તેમની વચ્ચે બોલવાને, કહેલીવાત વિશેષપણે કહેવાને વિષે જે કાંઈ મારાથી વિનયહીન થોડું અથવા વધારે થયું હોય તે તમે જાણો છે, હું જાણતો નથી તે સંબંધી મારૂં દુષ્કૃત્ય મિથ્યા થાઓ. આ સૂત્રથી ગુરુને અવિનય અપરાધ ખમાવાય છે.

૪. દાન ---- પ્રભુને દીક્ષા લેવાને એક વરસ બાકી રહ્યું હોય ત્યારથી પ્રભુ સુર્યોદય થયાથી આરંભીને સવા પહોર દિવસ ચઢે ત્યાં સુધી વાર્ષિકદાન આપે છે. એ દાન દેવાના છ અતિશય આ પ્રમાણે છે — સૌધર્મેન્દ્ર તીર્થંકરના હાથમાં સ્થાપિત કરે છે, ઈશાનેન્દ્ર સુવર્ણની છડી હાથમાં રાખી દેવોને દાન લેતા નિવારે છે અને મનુષ્યના લલાટમાં હોય તેટલુંજ તે માંગે એવી પ્રવૃતિ રાખે, ચમરેન્દ્ર ઉભો રહી તીર્થંકરના હાથમાં ઓછીકે વધારે સોનામહોર ન આવે તેની વ્યવસ્થા કરે, ભવનપતી દેવો અન્યક્ષેત્રના મનુષ્યોને દાન લેવા તેડી આવે, વાણવ્યંતરો તેમને તેમના ક્ષેત્રમાં પાછા મુકીઆવે. જ્યોતિષ દેવો વિદ્યાધરોને દાન લેવાની ખબર આપે. આ છ અતિશય દાન ના છે.

૫. સાત નારકીને વિષે રહેલા જીવોની ઉંચાઈ જણાવતા કહે છે — સાતમી નારકી ના જીવો ની ઉંચાઈ પાંચસો ધનુષ્ય (૨) છઠ્ઠી નારકીના જીવો — ઉંચાઈ અઢીસો ધનુષ્ય (૩) પાંચમી નારકી ના જીવો — ઉંચાઈ સવાસો ધનુષ્ય (૪) ચોથી નારકીના જીવો — ઉંચાઈ ૬૨ ધનુષ્ય અને બે હાથ, (૫) ત્રીજી નારકીના જીવો — ઉંચાઈ - ૩૧ ધનુષ્ય એક હાથ (૬) બીજી નારકીના જીવો — ઉંચાઈ ૧૫ ધનુષ્ય બે હાથ ૧૨ અંગુલ (૭) પહેલી નારકી ના જીવ — ઉંચાઈ ૭ ધનુષ્ય, ૩ હાથ, ૬ અંગુલ.